

210/02.06.01.03/2021

Salon kaupunki

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tilinpäätös 2020

Hyvinvointipalvelujen tuloskortit	3
Sosiaali- ja terveystalveluiden hallinto	23
Terveydenhuollon palvelut.....	23
Vanhuspalvelut	23
Sosiaalityöpalvelut	30
Lautakunnan tuloslaskelma	40
Vuoden 2020 investointisuunnitelman toteuma.....	41

Hyvinvointipalvelujen tulokortit

Sujuvat prosessit

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite-taso	Keinoon kohdis-tuvat riskit ja ris-kienhallintatoi-menpiteet (vas-tuhenkilö)	Riskin vai-kutus, to-dennäköi-syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu-taho	Toi-menpi-teen tila
1. Asiakaslähtöiset palvelut	1.1. Asiakaslähtöisyys korostuu palveluiden suunnittelussa, organisoinnissa ja johtamisessa	1.1.1. Asiakaskokemuksen mittaaminen palvelualueilla	1.1.1.1. Palvelualueilla mitataan asiakastyytyväisyyttä eri keinoin. Asiakastyytyväisyys yli käytetyn mittarin keskitason.	Asiakastiedon kerääminen ja hyödyntäminen ei toteudu suunnitellusti	2 x 1 = 2	1.1.1.1. Taidemuseo Veturitallin asiakastyytyväisyyttä mitattiin Veturitallin ollessa avoinna aikajak-solla 1.1.-17.3.2020 Kyse-lyyn vastasi 1.406 vastaa-jaa NPS luvun ollessa 74. Liikuntapalvelujen kesän ja syksyn 2020 ohjatusta lii-kunnasta lähetettiin osal-listujille palautekyselyt. Vastauksia saatiin yh-teensä 406, vastauspro-sentti oli 39. Palautetta kerättiin liittyen kurssin sis-ältöön, ohjaajien ammat-titaitoon, tilojen toimivuu-teen, kurssin sisältöön ja ajankohtaan sekä ilmoit-tautumismenettelyyn. Ar-vioiden yhteenlaskettu keskiarvo oli 3,4, negatiivi-nen palaute koski eniten kurssipaikkojen riittämät-tömyyttä. Poikkeusoloista johtuen perusopetuksen tavan-omaisia nivelkohdissa to-teutettavia huoltajaky-selyitä ei toteutettu.	Apulais-kaupun-ginjoh-taja, Pal-velualuei-den joh-tajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						<p>Huoltajille toteutettiin etäopetusta koskeva koulukohtainen kysely, joiden tulosten perusteella etäopetuksen järjestelyjä muokattiin. Suurin osa vastaajista antoi positiivista palautetta etäopetuksen järjestelyistä.</p> <p>Harrastamisen Suomen malliin liittyen toteutettiin loppuvuodesta valtakunnallinen koululaiskysely peruskouluikäisille lapsille ja nuorille. Kyselyn tuloksia käytetään pohjana Mun Juttu- harrastuskerhojen suunnittelussa.</p> <p>Asiakaspalautejärjestelmä Roidu on poistettu käytöstä covid 19 pandemian ajaksi. Käytössä on kirjallinen asiakaspalaute ja lisäksi palautteita saapuu sähköpostitse. Palautteet käsitellään ja esille nousevat toteuttamiskelpoiset ideat huomioidaan palveluissa.</p> <p>Kehitysvammahuollon asumispalveluiden asukkaiden läheisille tehtiin asiakaspalautekysely, perheiden palveluissa vastausten määrä oli niin alhainen, ettei tuloksia voitu raportoida.</p>		

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
		1.1.2 Sähköisten palveluiden käyttöönotto	1.1.2.1. Yhden sähköisen palvelun käyttöönotto valtuustokaudessa.	Sähköisten palveluiden käyttöönottoa ei nähdä tarpeellisena	2 x 1 = 2	1.1.2.1. Kevään mittavan ja erittäin työlään koronan aiheuttamien maksuhyvitysten maksamisen vuoksi verkkomaksujen käyttömahdollisuutta vähennettiin syksyllä liikuntapalveluissa ja kansalaisopistossa mahdollisen lisätyön vähentämiseksi. Kansalaisopistossa otettiin käyttöön Teams-sovellus opetuksessa. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön TietoEdu/Muksunetti, joka on sähköinen yhteydenpitokanava kodin ja päiväkodin välillä. Muksunetin kautta huoltajalla on ulottuvillaan mm. informaatiota päiväkodin toiminnasta. Kirjastopalveluissa otettiin käyttöön tammikuussa 2020 asiakkaan muistutus- ja myöhästymismaksujen verkkomaksaminen. Sähköinen ajanvaraus on otettu uutena käyttöön covid rokotusten ajanvarauksiin. Terveyspalveluissa.	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						chatin käyttö on kasvussa ja useita muita sähköisiä palveluita on edelleen kehitetty pandemian aikana. Vanhuspalveluissa Ikäkeskustoiminnassa on aloitettu uusia virtuaalisia ryhmiä teamsin ja skypen välityksellä.		
		1.1.3. Osallistaminen palveluiden kehittämiseen	1.1.3.1 Asiakasraadit, kokemusasiiantuntijoiden käyttö, lapsivaikutusten arviointi merkittävässä päätöksissä.	Asiakkaita ei saada motivoituiksi asiakasraateihin	2 x 1 = 2	1.1.3.1. Oppimisympäristöselvitykseen liittyviin lapsivaikutusten arviointeihin osallistettiin lapsia. Lapsiparlamenttia ei voitu toteuttaa ollenkaan koronapandemian vuoksi. Oppilaskunnilta ja nuorisovaltuustolta pyydettiin lausuntoja mm. lautakuntaaloitteiden valmistelujen yhteydessä. Nuorisovaltuustolla on edustus mm. kaupunginvaltuustossa, lautakunnissa ja erilaisissa työryhmissä. Terveyspalveluiden asiakasraati on covid pandemian aikana kokoontunut kaksi kertaa. Sosiaalityön palveluiden omaishoidon asiakasraati toiminta ei käynnistynyt suunnitellusti koronan takia. Jälkihuollon asiakasraati kokoontui. Maakunnallinen asiakkaasta	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						kumppaniksi -hanke käynnistyi keväällä. Hankkeessa lisätään lastensuojelun asiakasvanhempien osallisuutta kokemusasiantuntijoiden tuen avulla. Vanhuspalveluiden asiakasraati ehti kokoontua kaksi kertaa ennen koronaa. Koronan aikana asiakasraati ei ole kokoontunut.		
	1.2. Palvelualueiden väliset, sisäiset ja ulkoiset prosessit ovat saumattomia ja sujuvia.	1.2.1. Prosessien systemaattinen seuranta ja kehittäminen – laatutyö	1.2.1.1. Palvelualueiden välisten prosessien kuvaaminen ja parantaminen (1/palvelualue/vuosi)	Palvelualueilla ei ole mahdollisuuksia varata riittävästi henkilöresursseja toimintaan	2 x 2 = 4	1.2.1.1. Suomen harrastamisen mallia on sovellettu Saloon eri palveluiden välisenä yhteistyönä (nuorisopalvelut ja vapaa-aikapalvelut) ja saatu 125.1000 € valtiontukea toiminnan käynnistämiseen keväällä 2021 sekä lupa harrastuskoordinaattoriin palkkaamiseen tammikuussa 2021. Perusopetuspalvelut ja sosiaalipalvelut ovat kehittäneet yhteistyössä oppilaiden poissaoloihin puuttumiseen liittyvää toimintamallia. Terveyspalveluiden prosesseissa havaitut ongelmat on nostettu esille ja asiakaspalautteiden kautta	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						<p>esille nousseet ongelmat kohdat on otettu huomioon ja muutettu toimintatapaa siltä osin.</p> <p>Vammaispalveluiden ja terveystieteiden yhteistä potilaan kotiutusprosessin kehittämistyötä aloitettiin vuoden 2020 lopussa.</p> <p>Prosessitarkastelua on tehty tarvittaessa sekä auditointien yhteydessä.</p>		
	1.3. Laaturyö	1.3.1. Laaturyön kautta palveluiden arviointia ja kehittämistä	1.3.1.1. Kehittämiskohteiden eteneminen	Panostus laaturyöhön jää vajaaksi	2 x 1 = 2	<p>1.3.1.1. Varhaiskasvatukseen laaturyö on edennyt pääsääntöisesti varhaiskasvatustavan edellyttämällä tavalla. Päiväkotiyksiköiden auditoinnit keskeytyivät korona epidemian vuoksi. Yksityisen varhaiskasvatuspalvelun auditoinnit suoritettiin suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Sosiaali- ja terveystieteiden laaturyö eteni suunnitellusti, sisäisessä auditoinnissa painotettiin palveluprosessien toimivuutta covid 19 tilanteessa. Ulkoinen ylläpitoauditointi tehtiin 24-25.11.2020.</p>	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tuvat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
2. Toiminnan ja ta- louden tasapaino	2.1. Asiakstar- peita vastaavat palvelut	2.1.1. Palveluver- kon jatkuva kehiti- täminen toimiviksi	2.1.1.1. Palvelujen kustannukset ovat enintään vertailu- kuntien keskimää- räistä tasoa	Kustannuksia ei pystytä sopeutta- maan talouden ta- sapainoa edellyttä- väälle tasolle, (ver- tailukunnat eivät ole rakenteeltaan samanlaisia kuin Salo)	2 x 2 = 4	2.1.1.1. Kuntaliiton toimit- tamien tilastotietojen mu- kaan vuonna 2019 Salon ja vertailukuntien netto- kustannukset varhaiskas- vatuksen osalta olivat vuonna 2019 Salossa 497 €/as, keskiarvon ollessa 500 €/as. Esiopetuksen osalta kustannukset olivat Salossa 48 €/as, vertailu- kuntien keskiarvon ollessa 71 €/as. Samojen tilastojen mu- kaan vuonna 2019 Suo- men kuntien kulttuuritoi- minnan (poislukien kir- jasto) nettokustannukset olivat keskimäärin 77 e jo- kaista kunnan asukasta kohden ja 50-100.000 as. kunnissa 94 €/as. Salon kulttuuripalveluiden netto- menot (poislukien kirjasto) olivat 25 €/asukas kohden. Salon vertailukuntien (Hä- meenlinna, Kotka, Kou- vola, Mikkeli, Rauma ja Seinäjoki) menot olivat keskimäärin 90,5 €/asu- kas. Salon kulttuurimäärä- rahat asukasluvuun suh- teutettuna v. 2019 olivat n. 3,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin vertailu- kunnissa keskimäärin.	Apulais- kaupun- ginjoh- taja, Pal- velualuei- den joh- tajat	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tuvat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						<p>Vastaavasti kaikkien kun- tien liikunnan ja ulkoilun nettokustannukset olivat keskimäärin 113 € /kunta- lainen ja 50.000-100.000 as. kunnissa 122 e / as. Salon liikunnan ja ulkoilun nettomenot olivat 110 e/as. ja Salon vertailukun- tien menot keskimäärin 125 €/as. Salon liikunta- määrärahat asukasluvuun suhteutettuna v. 2019 oli- vat n. 800.000 € pienem- mät kuin vertailukunnissa keskimäärin.</p> <p>Kirjastopalveluiden kus- tannukset Salossa olivat vuonna 2019 61 €/asukas. Koko valtakunnan ja myös Varsinais-Suomen keskiar- vokustannukset olivat 60 €/as. Muissa verrokkikun- nissa kulut jakautuivat seuraavasti: Hämeenlinna 58 €/asukas, Kotka 60 €/asukas, Kouvola 62 €/asukas, Mikkeli 67 €/asukas, Rauma 63 €/asukas ja Seinäjoki 68 €/asukas. Kansalaisopiston vertailutietoja ei saa Kun- taliiton tilastoista. Salon kansalaisopiston nettokus- tannukset vuonna 2019 olivat 32 €/asukas.</p>		

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tavat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutukset, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						<p>Nuorisopalvelujen kustan- nukset vuonna 2019 olivat 36 €/as. Vertailukuntien keskimäärin 28 €/as. Ver- tailukuntien nuorisotyön palvelurakenne on Kouvo- laa lukuun ottamatta avoi- miin palveluihin painottu- vampaa.</p> <p>Perusopetuksen nettokus- tannukset vuonna 2019 Salossa olivat 954 €/as. Vertailukunnissa perusope- tuksen nettokustannusten keskiarvo oli 906 €/as.</p> <p>Lukio-opetuksen nettokus- tannukset vuonna 2019 Salossa olivat 128 €/as. Vertailukunnissa nettokus- tannusten keskiarvo oli 131 €/as.</p> <p>Salon kaupunki sijoittuu sijalle 43 sosiaali- ja ter- veydenhuollon nettokus- tannusten toimintameno- vertailussa, kun tarkastel- laan tarvevakioituja me- noja / asukas (sija 1 kal- lein ja 52 halvin).</p> <p>Todellisten toteutuneiden nettokustannusten vertai- lussa kriteerillä €/as Salo sijoittuu sijalle 15. Salossa kustannukset ovat 2.454</p>		

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tuvat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						€/as (vertailun kallein 3.004 €/as ja halvin 1.766 €/as). Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten suuruuteen vaikuttavat mm. palveluiden kysyntä, sairastavuus, ikäihmisten osuus jne. Salossa ikäihmisten osuutta mittaava indeksi yli 65-vuotiaiden ryhmässä on 129 (vertailukuntien korkein 169 ja alin 71) ja yli 75-vuotiaiden kohdalla 128 (korkein 168, alin 67).		
				Valmius poliittiseen päätöksentekoon puuttuu	2 x 2 = 4	Oppimisympäristöselvitys käsitelty 24.2. kaupunginvaltuustossa. Haasteena ovat laskevat lapsi- ja oppilasmäärät suhteessa laajaan palveluverkkoon yhdistettynä talouden tasa-painottamiseen.	Apulais- kaupun- ginjoh- taja, Pal- velualuei- den joh- tajat	Valmis

Aktiivinen yrittäjyys

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite-taso	Keinoon kohdis-tuvat riskit ja ris-kienhallintatoi-menpiteet (vas-tuhenkilö)	Riskin vai-kutus, to-dennäköi-syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu-taho	Toi-menpi-teen tila
1. Vahvistaa ja monipuolistaa salaista osaamista	1.1. Korkeakoulut ja yliopistot Salon elinvoiman edistäjänä / Koulutustarjonta, opinnäytte-työt ja tutkimus-hankkeet	1.1.1. Monialaisen täydennyskoulu-tuksen hankkiminen	1.1.1.1. Toteutu-neet koulutukset ja opinnäytetyöt	Suunnitellut toi-menpiteet eivät to-teudu	2 x 1 = 2	1.1.1.1. Terveyspalve-luissa yliopisto- ja ammat-tikorkeakouluysteistyö on jatkunut ennallaan. Yli-opistollista tutkimustyötä ja opinnäytetöitä tehdään aktiivisesti yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Vanhuspalveluissa on tehty yhteistyötä koulutus-ten sekä opinnäytetöiden osalta. Varhaiskasvatus- ja ope-tuspalveluissa on tehty yh-teistyötä opinnäytetöiden osalta sekä Oppiva Salo yhteistyötä Turun yliopis-ton kanssa.	Apulais-kaupun-ginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Kesken Valmis
2. Toimii vahvana kumppanina yrityksille ja muille toimijoille	2.1. Palvelujen ja hankintojen monipuolistaminen / Hankintapoliittisen ohjelman noudattaminen	2.1.1 Markkina-vuoropuheluiden tehostaminen, jo muodostuneiden hyvien toimintatapojen kehittäminen	2.1.1.1. Yritysilma-piirikyselyt	Tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja panostus yritysmuutoksen ilmapiiriin jatkojalostukseen pysähtyy	2 x 1 = 2	2.1.1.1. Palvelualueilla toimitaan hankintapoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti.	Apulais-kaupun-ginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Luova edelläkävijä

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite-taso	Keinoon kohdis-tuvat riskit ja ris-kienhallintatoi-menpiteet (vas-tuhenkilö)	Riskin vai-kutus, to-dennäköi-syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu-taho	Toi-menpi-teen tila
1. Uudistaa ennakkoluulottomasti ja rohkeasti palveluja ja toimintatapoja	1.1. Oppimisympäristöjen uudistaminen ja kaupungin kehitystä tukeva palvelurakenne.	1.1.1. Palvelurajat ylittävien monikäyttöisten tilaratkaisujen toteuttaminen	1.1.1.1. Toteutuneet uudenlaiset tilaratkaisut tarpeita ja taloutta vastaavaksi	Tavoitteiden mukainen oppimisympäristösuunnitelma ei toteudu	3 x 3 = 9	1.1.1.1. Märnynummen päiväkodin ja koulun rakenteilla olevat tilat suunniteltu monikäyttöisiksi (varhaiskasvatus, opetus, nuorisopalvelut, yhdistykset). Kirkonkylän koulun tilat suunniteltu yhteiskäyttöisiksi (varhaiskasvatus(esiopetus), yläkoulu, alakoulu, kansalaisopisto, liikuntayhdistykset). Uuden Ollikkalan päiväkodin ja koulun tilojen yhteiskäyttö. Ylhäistentien kulttuuritila nimettiin Näkkäriksi ja kevään 2021 ohjelmisto valittiin avoimen haun kautta ja vahvistettiin asiakasmaksut. Esitystekniikan investointi sai 30.000 € rahoituksen vuoden 2021 talousarvioon. Terveyspalveluissa innoitettiin uusi koronaosasto ja luotiin infektiovastaanotto ja koronanäytepiste, jossa näytteenotto tapahtui asiakkaan tulematta sisätiloihin. Luotiin covid 19	Apulaiskaupunginjohtaja, Lasten ja nuorten palveluiden johtaja, Vapaa-aikapalveluiden johtaja	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tuvat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						<p>pandemian vaatimia erityisjärjestelyjä, joita ratkaistiin joustavasti ja henkilökunnan ideoita hyödyntäen.</p> <p>Vanhuspalveluissa luovia tilaratkaisuja on pohdittu ja tehty ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä, jotta vierailut on pystytty mahdollistamaan.</p> <p>Sosiaalityön palveluissa loppuvuoden aikana aloitettiin entisen Asemakadun päiväkodin tilojen käytön suunnittelu mm. palvelualueen ryhmätoimintaa varten.</p>		
	1.2. Joka päivä parempi Salo - jatkuvan parantamisen toimintamalli ja strategian onnistunut jalkautus / strategian toteutuminen, kk-seuranta	1.2.1. Uuden toimintamallin eteneminen	1.2.1.1 JPP-mittari, luova edelläkävijä, 1-3 / tavoite 2	Strategian jalkautus epäonnistuu ja joka päivä parempi -Salo ei muutu arjen tekemiseksi työyksiköissä	2 x 2 = 4	1.2.1.1. Terveyspalveluissa on pandemian aikana kyetty toimimaan jatkuvan parantamisen toimintamallin pohjalta. Käyttöönottoaiheessa on sähköinen OmaOlo-lomake hoidonarvion tueksi päivystysvastaanotolla. Sähköinen terveystarkastus on otettu käyttöön. Vanhuspalveluissa on otettu käyttöön virtuaaliset PJ-työkalut, jotka ovat helpottaneet tiedonkulkua ja toimintaa korona-aikana.	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tuvat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
	1.3. Palvelujen tuotannossa arvioidaan ennakkoloolottomasti nykyisiä toimintatapoja ja kokeillaan hallitusti uusia toimintatapoja	1.3.1. Lean, kokeilukulttuurin edistäminen, digitalisaatio	1.3.1.1. Käyttöön otettujen uusien toimintatapojen määrä (1/palvelu)	Rohkeus ja resurssit kokeiluihin puuttuvat	2 x 1 = 2	1.3.1.1. Koronavirustilanteen vuoksi vapaa-aikapalveluissa jouduttiin miettimään monenlaisia uusia toimintatapoja, asiakkaiden määrää rajattiin, erilaisia hygieniaohjeita annettiin ja asiakasvirtoja ohjattiin uusilla tavoilla ja asiakaskäytössä olevia tiloja rajattiin. Kansalaisopistossa otettiin etäopetus käyttöön uusilla työkaluilla. Museopalveluissa luotiin mm. verkkopohjainen arkkitehtuurikävelykierros. Perusopetuspalveluissa kehitettiin etäopetuksen toteuttamismalli poikkeusolojen vuoksi. Nuorisopalveluissa toteutettiin palveluja, ohjausta ja valmennusta uusilla sähköisillä menetelmillä. Terveyspalveluissa lean menetelmää käytetään mm. asiakaspolkujen sujuvoittamiseen. Menetelmän avulla kehitetään asiakaskontaktia siten, että yhden käynnin aikana pystytään vastaamaan useampaan tarpeeseen.	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tavat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutukset, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						Vanhuspalveluissa Ikäkes- kuksessa on aloitettu vir- tuaaliset ryhmät. Sosiaalityön palveluissa siirryttiin osassa palveluita etäasiakasvastaanottoon ja lisättiin sähköisiä lo- makkeita.		
	1.4. Kulttuurikas- vatussuunnitelman luominen	1.4.2 Luodaan kulttuuripolun yh- teistyörakenteet vapaa-ajan ja las- ten ja nuorten pal- velujen kanssa	1.4.1.1. Laadittu kulttuurikasvatus- suunnitelma	Kulttuurikasvatus- suunnitelma ei val- mistu	2 x 1 = 2	1.4.1.1. Kulttuurikasvatus- suunnitelmatyö aloitettiin kevällä, mutta koronan ja erilaisten poikkeusjärjeste- lyjen vuoksi valmistelulle tuli pitkä tauko. Työtä jat- kettiin syyskuussa ja suunnitelma valmistuu ke- vään 2021 aikana.	Apulais- kaupun- ginjoh- taja, Pal- velualuei- den joh- tajat	Valmis
2. Hyvinvoiva kun- talainen	2.1. Hyvinvointi- kertomuksen hyö- dyntäminen / kes- keiset mittarit	2.1.1. Hyvinvointi- suunnitelman to- teuttaminen	2.1.1.1. Ohjelma käynnistyy	Hyvinvointikerto- muksen tietoja ei hyödynnetä palve- luiden suunnitte- lussa	2 x 1 = 2	2.1.1.1. Vuosien 2021- 2025 hyvinvointisuunnitel- man suunnittelutyö käyn- nistettiin syksyllä kol- messa eri alatyöryhmässä (yhteisöllisyys ja osalli- suus, viihtyisä ja turvalli- nen elinympäristö ja ter- veellisten elämäntapojen tuki). Suunnitelmaan kirja- taan tavoitteita, toimenpi- teitä ja mittareita eri vuo- sille.	Apulais- kaupun- ginjoh- taja, Pal- velualuei- den joh- tajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						<p>Terveyspalveluissa hyödynnetään laajasti hyvinvointikertomusta ja mm. kouluterveyskyselyn tuloksia. Asiakaspalautteista nousevia kehittämistarpeita toteutetaan.</p> <p>Yleiset kulttuuripalvelut edisti kulttuurihyvinvointia kartoittamalla yhteisöllistä työtapaa hyödyntäviä salolaisia taiteilijoita (n. 30 ammattitaiteilijaa) sekä järjestämällä kesätaidekiertueen ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä yhteistyössä vanhuspalveluiden kanssa.</p>		

Osaava henkilöstö

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite-taso	Keinoon kohdis-tuvat riskit ja ris-kienhallintatoi-menpiteet (vas-tuuhenkilö)	Riskin vai-kutus, to-dennäköi-syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu-taho	Toi-menpi-teen tila
1. Asiantunteva johtaminen, joka mahdollistaa pe-rustehtävän teke-misen laadukkaasti ja asiakaslähtöi-sesti	1.1 Johtaminen ja esimiestyö perus-tuvat Salon kau-pungin johtamis-periaatteisiin /Joh-tamisosaimisen mittaaminen	1.1.1. Johtamispe-riaatteiden jatkuva jalkauttaminen ja perehdytys sekä esimiesten täysi-valtaistaminen	1.1.1.1. Johtamis-osaamisen mittaa-minen, täysival-taistaminen toteu-tettu vuoden 2020 aikana	Johtamisperiaatteiden määrittelyä ei tehdä riittävästi ja johtamisperiaatteiden sisältöä tulki-taan kaupungin si-sällä vaihtelevasti	2 x 2 = 4	1.1.1.1. Organisaatiouu-distuksen yhteydessä to-teutettiin esimiesten täysi-valtaistaminen. Esimiehet osallistuvat esi-miesinfoihin ja esimiehille suunnattuihin koulutuksiin. Perusopetuksessa rehto-reille järjestetty johtami-sen kehittämiseen liittyvä koulutus toteutui. Terveyspalveluissa täys-valtaistaminen on vielä kesken ja toteutuu osittain vuoden 2021 aikana ja loppuosin vuoden 2022 ai-kana. Vanhuspalveluissa esi-miesten täysivaltaistami-nen liittyy vuoden 2021 talousarvioon, joka hyväk-syttiin joulukuussa. Käy-tännössä astui voimaan 1.2.2021.	Apulais-kaupun-ginjohtaja, Palvelualuei-den joh-tajat	Valmis
2. Työhönsä sitou-tunut ja vastuulli-sesti työnsä kehit-tämiseen osallis-tuva henkilöstö	2.1. Henkilöstö tunnistaa kaupun-kistrategian ja vi-sion vaikutukset omaan työhönsä ja näkee oman roo-linsa tärkeänä osana kaupungin palvelukokonaisuu-dessa	2.1.1. Kehityskes-kustelut, koulutus, perehdytys ja työ-paikkapalaverit	2.1.1.1. Kehitys-keskustelujen kooste, henkilöstö-kysely	Kaupungin vision ja strategian lin-jauksia ei viedä riittävän pitkälle käytännön toimin-taan tasolle eikä henkilöstö tunnista vision ja strategian merkitystä omassa työssään	2 x 2 = 4	2.1.1.1. Kehityskeskuste-lut on vapaa-aikapalve-luissa käyty lähes 100 %-sti. Ulkona kävellen käydyistä keskusteluista saatiin hyvää palautetta. Kasvatus- ja opetuspalve-luissa kehityskeskustelut pääosin käyty.	Apulais-kaupun-ginjohtaja, Palvelualuei-den joh-tajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoitetaso	Keinoon kohdistuvat riskit ja riskienhallintatoimenpiteet (vastuuhenkilö)	Riskin vaikutus, todennäköisyys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuutaho	Toimenpiteen tila
						Terveyspalveluissa kehityskeskusteluja on käyty, mutta suunnitelmien mukaan ei kaikilta osin. Pandemiassa on ollut vaikutuksensa kehityskeskustelujen toteutumiseen. Vanhuspalveluissa kehityskeskustelut on käyty kattavasti, samoin pääosin sosiaalityön palveluissa, henkilöstön vaihtuvuuden takia joitakin keskusteluja on jäänyt toteutumatta.		
	2.2. Henkilöstö voi hyvin työssään / henkilöstökysely, johtamisosaamisen arviointi	2.2.1. Työyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen	2.2.1.1 Henkilöstökysely, johtamisosaamisen arviointi, sairauspoissaolot, Kevan avaintiedot.	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi ei toteuteta riittävän laajalaisia toimenpiteitä, henkilöstön omaa vastuuta työhyvinvoinnin edistämiseksi ei onnistuta lisäämään	2 x 2 = 4	2.2.1.1. Työhyvinvointikysely (QWL) tehtiin koko kaupungin henkilöstölle loppusyksystä ja saatujen tuloksien pohjalta työyksiköissä on tehty omia kehittämissuunnitelmia. Perusopetuksessa rehtoreille järjestettiin stessinhallintaan ja palautumiseen liittyvää koulutusta. Rehtoreille mallinnettiin myös työhyvinvointikalenterin käyttöä työyhteisössä. Terveyspalveluissa, sosiaali- ja vanhuspalveluissa on laadittu työhyvinvointikyselyn pohjalta kehittämissuunnitelmat.	Apulaiskaupunginjohtaja, Palvelualueiden johtajat	Valmis

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite-taso	Keinoon kohdis-tuvat riskit ja ris-kienhallintatoi-menpiteet (vas-tuhenkilö)	Riskin vai-kutus, to-dennäköi-syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu-taho	Toi-menpi-teen tila
3. Muuttuvan toi-mintaympäristön edellyttämä am-matillinen osaami-nen	3.1. Henkilöstön osaamista ja työ-kykyä kehitetään ennakoiden ja tu-levaisuuden muu-tokset huomioiden / koulutusseu-ranta, osaamisen raportointi	3.1.1. Korkeakoulu-ym. oppilaitosyh-teistyö	3.1.1.1. Toteutu-neet koulutuspäi-vät ja oppilaitosyh-teistyö	Muutoksia ei pys-tytä ennakoimaan oikein, ja tulevai-suuden visiointi jää puutteelliseksi	2 x 2 = 4	3.1.1.1. Vapaa-aikapalve-lujen osalta kaikki koulu-tukset on pidetty verkossa ja tämä on mahdollistanut entistä useamman työnte-kijän osallistumisen koulu-tuksiin. Koulutukset ovat olleet selvästi edullisempia kuin ns. lähikoulutukset ja niihin on ollut helpompi osallistua (monesti osapäi-väisenä) myös koronavi-rustilanteessa. Perusopetuspalveluissa ke-hitettiin uusi opettajien koulutusmuoto "Digiapu-tiimi". Poikkeusolojen ai-kana tuettiin erityisesti opettajien valmiuksia to-teuttaa laadukasta etäope-tusta. Opettajien koulutuk-sia järjestettiin etäyhteyk-sien avulla. Syksyllä pan-demiatilanteen jatkuessa opettajille kehitettiin uusi toimintatapa lisätä amma-tillisia valmiuksia oman osaamisen kehittämiseen liittyvää kirjallisuutta luke-malla.	Apulais-kaupun-ginjoh-taja, Pal-velualuei-den joh-tajat	Valmis

Strateginen pää- määrä	Strategiset ta- voitteet	Keskeiset keinot	Mittari ja tavoite- taso	Keinoon kohdis- tavat riskit ja ris- kienhallintatoi- menpiteet (vas- tuuhenkilö)	Riskin vai- kutuksen, to- dennäköi- syys ja riskiluku	Raportointi 1-12	Vastuu- taho	Toi- menpi- teen tila
						<p>Covid 19 hoito edellytti nopeatahtista osaamisen lisäämistä pandemian hallintaan ja vaadittujen toimintatapojen hallintaa sekä niiden raportointia valtakunnalliselle tasolle. Terveyspalveluissa on huoli osaavien terveydenhuollon ammattilaisten saatavuudesta. Vanhuspalveluissa on otettu käyttöön Oppiportti ja siellä olevat koulutukset. Sosiaalityön palveluissa täydennyskoulutuksen määrä ei ole toteutunut täysimäärisenä kaikilla. Henkilöstön tietosuojakoulutus päivitetty vuoden loppuun mennessä verkko-koulutuksena.</p>		

Sosiaali- ja terveystalouden hallinto

Tuloslaskelma ja toimintatiedot

200 Sotehallinto	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimintakulut	-37 448	0	-37 448	-140 528	103 080	375,3	-43 584
Henkilöstökulut	-21 544	0	-21 544	-112 635	91 091	522,8	-17 375
Palkat ja palkkiot	-20 500	0	-20 500	-96 648	76 148	471,5	-16 402
						1	
Henkilösivukulut	-1 044	0	-1 044	-15 987	14 943	531,3	-974
						1	
Eläkekulut	-894	0	-894	-13 428	12 534	502,0	-849
						1	
Muut henkilösivukulut	-150	0	-150	-2 558	2 408	705,6	-124
Palvelujen ostot	-4 288	0	-4 288	-14 225	9 937	331,7	-12 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-477	0	-477	-938	461	196,7	-420
Muut toimintakulut	-11 139	0	-11 139	-12 731	1 592	114,3	-13 538
Toimintakate	-37 448	0	-37 448	-140 528	103 080	375,3	-43 584
Vuosikate	-37 448	0	-37 448	-140 528	103 080	375,3	-43 584
Tilikauden tulos	-37 448	0	-37 448	-140 528	103 080	375,3	-43 584
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-37 448	0	-37 448	-140 528	103 080	375,3	-43 584
Toiminta							
Sosiaali- ja terveystalouden kunta							
Kokoukset	10		10	9			9
Kulut €	24 337		24 337	125 699			30 046
€ / kokous	2 434		2 434	13 967			3 338
Kerhotilan ylläpito							
Kulut €	13 111		13 111	14 492			13 538
Sote hallinto yhteensä							
Tuotot €							
Kulut €	37 448	0	37 448	140 191			43 584
Netto €	-37 448	0	-37 448	-140 191			-43 584

Terveydenhuollon palvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Terveydenhuollon palvelut on vuoden 2020 aikana tuottanut Salon alueen väestölle heidän tarpeidensa mukaiset, kysyntää vastaavat lakisääteiset ennaltaehkäisevät ja korjaavat terveydenhuollon palvelut mahdollisimman lähellä asukkaita. Palveluiden tuotannossa on terveydentilan lisäksi huomioitu väestön sosioekonominen asema ja talousarvion asettamat reunaehdot.

Valtakunnallisten tilastojen mukaan Salon väestön ikääntyminen on nopeampaa kuin Suomessa keskimäärin, mutta syntyvyys on alhaisempaa. Väestön muuttuessa vanhusvoittoisemmaksi sairaudet yleistyvät ja terveydenhuollon palveluiden tarve kasvaa. Samanaikaisesti lisääntyvät myös hoidon ja hoivan tarve sekä palveluiden tuotannosta aiheutuvat kustannukset.

Salossa kehitetty pitkäaikaistyöttömien terveystarkastusten prosessi. Laaja-alaisen terveystarkastuksen löydösten perusteella laaditaan asiakkaalle joko yksilöllinen kuntoutumisohjelma tai vajaatyökykyiseksi todetulle laaditaan työkyvyttömyyseläkelausunto. Toimintamalli on todettu toimivaksi ja kustannustehokkaaksi.

Salon kaupungin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin TYKS Salon sairaala -hanke on edennyt. Ohjausryhmä on kokoontunut ja parhaillaan laaditaan toiminnallista suunnitelmaa, jonka on pohjana hankesuunnittelulle ja rakennusvaiheeseen siirtymiselle. Projekti etenee nyt nopeasti ja tarkoituksena on, että rakennus on valmiina määräajassa. Uusi toimintatapa yhteisissä tiloissa nopeuttaa potilaiden hoitoa ja kuntoutumista.

Salo on osallistunut yhdessä muiden alueen kuntien ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa tulevan sote-uudistuksen valmisteluun ja terveyspalveluiden työntekijöitä on useissa valmistelutyöryhmissä. Uudistuksen tarkoituksena on ollut luoda Varsinais-Suomen alueelle saumaton yhteistyö erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden kesken. Tulevaisuudessa yhteistyö yleishyödyllisten yhdistysten ja potilasjärjestöjen kanssa lisääntyy. Salossa tätä yhteistyötä on tehty jo nyt erityisesti mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivien osalta. Yhteistyön lisääntyminen näkyy Salossa myös EPLL:n kanssa toteutetussa yhteispäivystyksessä ja sopimuksesta koronapotilaiden ohjaamisesta hoitoon Salon erikoislääkärijohtoisen terveyskeskussairaalan eristysosastolle myös Salon ulkopuolelta.

Vuoden 2020 aikana terveyspalveluiden kysyntä väheni kaikissa yksiköissä kotisairaalaan lukuun ottamatta. Muutoksen taustalla on ilmeisesti maaliskuussa alkaneen Covid-19 -pandemia, jonka johdosta ei tartuntojen välttämiseksi haluttu tulla vastaanotoille tai päivystykseen. Ilmiö on nähtävissä myös muissa kunnissa. Pandemian alkaessa Salon Pääterveysasemalle perustettiin erillinen infektiovastaanotto ja innovoitiin turvallinen näytteenotto niin, ettei näytteelle tulijan tarvinnut nousta autosta. koronanäytteiden ottoa varten.

Laboratoriokustannukset ovat vuoden 2020 aikana huomattavasti korkeammat kuin edellisenä vuonna. Nousu on 12,4 prosenttia, vaikka tilattujen tutkimusten määrä on vähentynyt. Nousu johtuu kalliiden Covid-19 -näytteiden tutkimuksesta.

Sairaanhoitopiiriltä hankittujen kuvantamistutkimusten määrä oli noin 30 prosenttia pienempi kuin vuonna 2019. Sen sijaan magneettitutkimusten määrä lisääntyi ja kustannukset kasvoivat 32.778 euroa suuremmiksi kuin vuonna 2020. Magneettitutkimukset hankittiin Terveystalosta ja toteutettiin magneettirekassa. Näin menetellen kuvaukset saatiin toteutetuksi oikea-aikaisesti ja edullisesti. Hermoratatutkimukset tuotti yksityinen palveluntuottaja. Tilattujen tutkimusten määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhteydenotto terveysasemille tapahtui edelleen pääsääntöisesti puhelimitse. Puhelun aikana terveydenhuollon ammattihenkilö teki hoidontarpeen arvion ja ohjasi potilaan tarvittaessa joko lääkärin tai hoitajan vastaanotolle. Vuoden 2020 aikana tietojärjestelmään kirjautui 83.854 yleisterveydenhuollon puhelinkontaktia. Määrä oli 35 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2020. Muiden ammattihenkilöiden kuin lääkäreiden puhelut lisääntyivät 25.505 puhelulla. Suuri puhelumäärä selittyy Covid-19 -pandemiaan liittyvillä yhteydenotoilla. Yhtenä yhteydenottokeinona on Terveyschat-palvelu. Näitä yhteydenottoja oli vuonna 2020 yhteensä 2.183 kappaletta.

Salon terveyspalveluista laadittiin erikoissairaanhoidon 11.489 lähetettä. Lähetteitä oli 1.318 vähemmän kuin vuonna 2020. Siirtoviivepäiviä kertyi 722 ja ne koskivat 269 potilasta. Päiviä oli 91 edellisvuotta enemmän. Siirtoviiveiden lisääntyminen johtui terveyskeskussairaalan potilaspaikojen vähentymisestä lääkäripulan ja Covid-19 -eristysosaston perustamisen takia.

Valtakunnalliset hoitopääsyt määrääjat ylittyivät satunnaisesti lähinnä henkilökunnan loma-aikoina sekä fysio- että aikuisten toimintaterapian osalta. Näissä tapauksissa palvelu hankittiin ulkopuolisilta palveluntuottajilta hoitotakuun toteutumiseksi. Terveyspalvelut antoi viiden fysioterapeutin työpanoksen TYKS Salon sairaalan käyttöön lähinnä ortopedisten potilaiden kuntouttamiseen jo sairaalaosastolla. Toiminta edistää toipumista ja vähentää myöhempää kuntoutustarvetta.

Covid-19 -pandemian alettua maaliskuussa 2020 jatkettiin äitiysneuvolatoimintaa ja alle 1-vuotiaiden neuvolatarkastuksia. Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset toteutuivat kaikissa ikäryhmissä. Vuoden 2020 loppuun mennessä toteutettiin muutkin ikäkausitarkastukset. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa keskityttiin matalan kynnyksen terveyden- ja sairaanhoitoon. Covid-19 -pandemian takia henkilökuntaa jouduttiin siirtämään muihin tehtäviin, joten kaikki lakisääteiset terveystarkastukset eivät toteutuneet. Etätyösuositusten takia kuntien välisen yhteistyöverkoston toiminnassa oli haasteita.

Vuonna 2019 aloitetun 17-25 -vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn kustannukset puolittuivat v. 2020 aikana. Tämä johtui suureksi osaksi monivuotisen kierukkaehkäisyn suosiosta.

Suun terveydenhuollossa asiakaskäyntien määrä väheni noin 17 prosenttia edellisestä vuodesta. Tämä liittyi Covid-19 -pandemiaan aiheutuneesta toiminnan supistamisesta turvallisuussyistä. Suun terveydenhuollon osalta hoitotakuun määrääjat toteutuivat.

Vuoden 2020 aikana työterveyshuollon lääkäritilanne huononi merkittävästi ja lähes kolmen kuukauden ajan toimittiin ilman työterveyshuollon erikoislääkäreitä. Asiasta annettiin selvitys Aluehallintovirastolle. Työterveyshuollon asiakkaita ohjattiin terveysasemille, joten sairauksien hoito toteutui lääkäripulasta huolimatta. Muuten toiminta jatkui pääsääntöisesti vuokratyövoiman turvin. Neuvottelut työterveyshuollon siirtymisestä ulkopuoliselle tuottajalle ovat käynnissä.

Mielenterveyspalveluissa jatkettiin akuuttia mielenterveys- ja päihdevastaanottoa. Psykiatrisen sairaanhoitajien työpanos suunnattiin psykoottistasoisista häiriöistä kärsivien potilaiden hoitoon ja depressiohoitajat keskittyivät terveysasemilla masennus- ja ahdistuneisuushäiriöistä kärsivien potilaiden hoitoon.

Opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoa jatkettiin asetuksen mukaisesti. Korvaushoitopotilaiden määrä kasvoi 73. Korvaushoidossa olevista asiakkaista 30 on siirretty injektiona annettaviin pitkävaikutteisiin lääkehoitoihin. Tämä on vähentänyt päivittäisten käyntien määrää, mikä säästää henkilökunnan työpanosta. Lisäksi yksikössä toteutettiin C-hepatiittihoitoja. Yhteistyö A-klinikan ja Järvenpään sosiaalisairaalan kanssa on jatkunut myös v. 2020.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri laskutti erikoissairaanhoidon käytöstä -4.8 prosenttia ennakoarvioitua vähemmän. Maksettavaksi jäi vielä 64.796.358 euroa. Poliklinikakäyntien määrä laski -3,5 prosenttia ja hoitajaksoja kertyi -9,8 prosenttia vähemmän kuin v. 2020. Todennäköinen syy kustannusten laskuun on Covid-19 -pandemia.

Useissa terveyspalveluiden käytössä olevissa rakennuksissa on todettu sisäilmaongelmia, joiden johdosta toimitiloissa on tehty isoja korjauksia. Vuoden 2020 aikana korvaushoidon tiloissa oli suuri vesivahinko, jonka johdosta tarvittiin korvaavia tiloja. Korjaukset on suoritettu. Tilojentilannetta on seurattu sisäilmatyöryhmässä säännöllisesti. Korjaukset jatkuvat edelleen terveyskeskussairaalan ja Halikon terveysaseman tiloissa. Myös Aluehallintovirasto seuraa tilannetta terveyskeskussairaalassa.

Henkilökunnan rekrytointi hoitajien sijaisuuksiin ja lääkärinvirkoihin ja sijaisuuksiin on ollut vaikeaa. Pahimmillaan lääkäreistä on puuttunut jopa 30 prosenttia. Tilanne on johtanut työntekijöiden väsymiseen ja jopa irtisanoutumiseen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Perusterveydenhuollon kysyntä väheni lähes kaikissa toiminnoissa maaliskuusta 2020 alkaen Covid-19 -pandemian johdosta. Päivystyksen osalta käyntien määrä väheni 6.800, avoterveydenhuollon osalta 12.684 ja suun terveydenhuollossa 10.102 käynnillä. Vuodeosaston hoitopäiviä oli 2.722 vähemmän, mutta myös sairaansijoja oli vähennetty kahdeksalla ja perustettu eristysosasto. Päivystyksen käynnit vähenivät 6.771 vastaanottokäynnillä. Todennäköisesti väestö ei ole pandemian takia hakeutunut tarvitsemaansa hoitoon. Onkin odotettavissa, että terveyspalveluiden kysyntä lisääntyy kertyneen hoitovelan johdosta huomattavasti Covid-19 pandemian loppuessa. Hoitojonot ylittävät todennäköisesti hoitotakuun määrääjat ja hoidettavat sairaudet ovat ajan kuluessa vaikeutuneet ja hoito on vaativampaa.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon jakaantuminen 34 erilaiseen linjastoon tarkasti määriteltyjen diagnoosien mukaan on hankaloittanut huomattavasti hoitopaasyä varsinkin monioireisten potilaiden kohdalla. Vaarana onkin, että mielenterveyden häiriöistä kärsivät potilaat jäävät kokonaan hoidotta tai heidät ohjataan perusterveydenhuollon vastuulle. Perusterveydenhuollon mahdollisuudet toteuttaa hoitoa ovat erittäin rajalliset, sillä potilaiden tarvitsemat terapia- yms. palvelut puuttuvat. Jo nyt vaikeammin sairaita potilaita ohjataan perusterveydenhuollon psykiatrin vastaanotolle, josta riittävä terapiahenkilöstö ja puuttuu. Lisäksi oireet ovat niin vaikeita, että menettely hankaloittaa sekä potilaiden että heidän läheistensä tilannetta.

Sote-valmisteluun rekrytoidaan osaavaa henkilökuntaa, mutta korvaavaa sijaista ei ole saatavilla. Osavan ammattihenkilön jääminen virkavapaalle rampauttaa terveyspalveluiden omaa toimintaa, jollei porkkanoita sijaisten rekrytointiin ole saatavilla. Väestön palvelutarpeeseen ei kyetä vastaamaan.

Terveyspalveluiden toimitilojen laaja sisäilmakorjauksien tarve on lisääntynyt. Mikäli korjaukset eivät etene tavoitteiden mukaisesti, on vaarana henkilökunnan sairauslomien lisääntyminen ja mahdollinen Aluehallintoviranomaisten asettama toimintakielto. Havaittujen epäkohtien korjaaminen on välttämätöntä henkilökunnan terveyden ja toiminnan jatkumisen mahdollistamisesta uuden sairaalarakennuksen valmistumiseen asti.

Tuloslaskelma ja toimintatiedot

201 Terveystuotot ja palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimintatuotot	9 660 652	7 883	9 668 535	7 932 311	1 736 224	82,0	8 783 120
Myyntituotot	4 408 830	0	4 408 830	3 589 637	819 193	81,4	3 798 229
Maksutuotot	4 980 081	0	4 980 081	4 232 248	747 833	85,0	4 553 275
Tuet ja avustukset	10 500	7 883	18 383	11 462	6 921	62,4	-7 251
Muut toimintatuotot	261 241	0	261 241	98 963	162 278	37,9	438 867
Toimintakulut	-124 726 038	-10 934	-124 736 972	-120 832 886	-3 904 086	96,9	-124 166 538
Henkilöstökulut	-33 337 559	-10 934	-33 348 493	-31 729 540	-1 618 953	95,1	-32 034 982
Palkat ja palkkiot	-26 289 559	-9 040	-26 298 599	-24 886 066	-1 412 533	94,6	-25 265 103
Henkilösivukulut	-7 048 000	-1 894	-7 049 894	-6 843 474	-206 420	97,1	-6 769 879
Eläkekulut	-6 265 173	-1 894	-6 267 067	-5 993 944	-273 123	95,6	-5 937 547
Muut henkilösivukulut	-782 827	0	-782 827	-849 529	66 702	108,5	-832 332
Palvelujen ostot	-85 110 447	0	-85 110 447	-82 283 584	-2 826 863	96,7	-85 763 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 721 114	0	-3 721 114	-4 228 395	507 281	113,6	-3 889 683
Avustukset	-281 165	0	-281 165	-274 261	-6 904	97,5	-255 064
Muut toimintakulut	-2 275 753	0	-2 275 753	-2 317 107	41 354	101,8	-2 223 646
Toimintakate	-115 065 386	-3 051	-115 068 437	-112 900 576	-2 167 861	98,1	-115 383 418
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-111
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-111
Vuosikate	-115 065 386	-3 051	-115 068 437	-112 900 576	-2 167 861	98,1	-115 383 529
Poistot ja arvonalentumiset	-439 204	0	-439 204	-411 280	-27 924	93,6	-425 428
Suunnitelman muk. poistot	-439 204	0	-439 204	-411 280	-27 924	93,6	-425 428
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0,0	0
Tilikauden tulos	-115 504 590	-3 051	-115 507 641	-113 311 856	-2 195 785	98,1	-115 808 957
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-115 504 590	-3 051	-115 507 641	-113 311 856	-2 195 785	98,1	-115 808 957
Toiminta Osaston hallinto							
Kulut €	575 835		575 835	545 893			566 270
Varhaiseläkemenoperustein- nen määräraha, käyttö pal- veluilla							
Vakinaista henkilöstöä	7		7	7			7
Tuotot €	30 380		30 380	724 083			23 638
<u>Infotietona</u> varhe- ja eläkemenoperust. eläke- vak.maksukulut							
Kulut €	1 602 300		1 602 300	1 614 977			1 551 021
Kanttiinipalvelut							
Kulut €	234 683		234 683	181 164			230 850
Vakinaista henkilöstöä	3,5		3,5	3,5			3,5
Tuotot €	220 000		220 000	123 506			203 838
Keskitetty palvelut, ter- veyden edistäminen							
Kulut €	983 515		983 515	754 731			608 560
Vakinaista henkilöstöä	6,5		6,5	8,5			6,5
Tuotot €	567 203		567 203	255 840			586 079

201 Terveysthuollon palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Hyvinvointipiste Asiakaskäynnit Kulut € Henkilöstöä				64 657			51 548 1
Terapia- ja asiantuntija- palvelut: Ravitsemusterapia Kulut € Tuotot € Vakinaista henkilöstöä	750 121 602 2		750 121 602 2	629 110 507 2			127 846 243 2
Avohoito: Lääkärikäynnit sisältäen röntgen, laborato- rio ym. tutkimukset Kulut € € / käynti Tuotot €	57 000 10 916 777 192 1 584 041		57 000 10 916 777 192 1 584 041	40 086 11 811 631 295 964 585			49 101 11 274 816 230 958 363
Aikuisneuvontakäynnit Kulut € € / käynti Tuotot €	55 000 2 146 602 39,03 22 400		55 000 2 146 602 39,03 22 400	57 442 2 653 269 46,19 11 050			61 735 2 461 886 39,88 3 682
Neuvolakäynnit Kulut € € / käynti Tuotot €	17 000 2 128 391 125,2 64 255		17 000 2 128 391 125,2 64 255	12 156 1 703 116 140,1 75 764			16 290 2 006 261 123,16 65 014
Kouluterveydenhoidon käynnit Kulut € € / käynti Tuotot €	26 000 970 253 37,32 92 097		26 000 970 253 37,32 92 097	18 015 916 510 50,87 50 620			24 345 822 251 33,77 63 996
Ennaltaehkäisevän las- tensuojelun käynnit Kulut €	467 959		467 959	408 588			389 065
Avohoidon henkilökunta Lääkärit Hoitajat Muut	39 100 26		39 100 26	39 100 26			36 98 26
Päivystys ja kotisairaala: Päivystyskäynnit, ympä- rivuorokautiset Kulut € € / käynti Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	32 000 2 443 220 76,35 19,5 953 400		32 000 2 443 220 76,35 19,5 953 400	22 039 2 571 657 116,69 19,5 766 604			28 810 2 511 902 87,19 17,5 848 442
Kotisairaalan hoitopäivät Kulut € € / hoitopäivä Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	2 500 852 600 341 6,5 81 000		2 500 852 600 341 6,5 81 000	2 649 727 063 274 6,5 108 647			2 853 691 517 242 6,5 110 850
Kuntoutuspalvelut: Fysioterapiakuntoutuk- sen käynnit Kulut € € / käynti Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	24 000 1 765 603 73,57 30 340 000		24 000 1 765 603 73,57 30 340 000	23 114 1 535 795 66,44 28 337 662			22 733 1 635 771 71,96 30 341 073
Puheterapiakäynnit Kulut € € / käynti Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	2 800 356 690 127,39 5 2 000		2 800 356 690 127,39 5 2 000	2 764 298 325 107,93 5 2 520			2 798 312 836 111,81 5 1 452
Toimintaterapiakäynnit Kulut € € / käynti Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	2 400 252 310 105,13 3 3 020		2 400 252 310 105,13 3 3 020	2 506 209 550 83,62 4 3 502			2 130 228 280 107,17 3 4 043
Fysiatriakäynnit Kulut € € / käynti Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	1 400 372 898 266 2 24 400		1 400 372 898 266 2 24 400	2 044 281 620 138 2 48 755			1 175 289 492 246 2 27 374

201 Terveysthuollon palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Jalkaterapiakäynnit	1 100		1 100	1 032			1 069
Kulut €	65 884		65 884	59 042			55 605
€ / käynti	60		60	57			52
Tuotot €							10 477
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1			1
Kuntoutuspalvelujen sos.työn käynnit	300		300	1 161			380
Kulut €	76 910		76 910	65 597			107 627
€ / käynti	256		256	57			197
Suunterveydenhuollon palvelut:							
Hammaslääkäri- ja hoitajakäynnit	45 000		45 000	38 095			41 868
Kulut €	5 165 849		5 165 849	5 216 288			5 272 039
€ / käynti	115		115	137			126
Vakinaista henkilöstöä	65		65	65			65
Tuotot €	2 059 000		2 059 000	1 842 501			2 202 437
Suuhygienistikäynnit	16 000		16 000	12 120			15 500
Kulut €	775 850		775 850	642 459			617 348
€ / käynti	48,49		48,49	53,01			39,83
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11			11
Työterveyshuolto							
Työterveyshuollon käynnit	17 000		17 000	8 073			13 500
Kulut €	2 238 078		2 238 078	1 583 081			1 828 754
€ / käynti	131,65		131,65	196,1			135,46
Vakinaista henkilöstöä	24		24	24			24
Tuotot €	2 157 608		2 157 608	1 242 272			1 946 579
Terveyskeskussairaala							
Terveyskeskussairaalan hoitopäivät	37 000		37 000	34 312			37 034
Kulut €	10 817 812		10 817 812	12 056 766			11 816 006
€ / hoitopäivä	292		292	351			319
Vakinaista henkilöstöä	128		128	128			127
Tuotot €	1 174 350		1 174 350	1 057 346			1 071 184
Erikoissairaanhoidon ostopalvelu							
TYKS							
Hoitopäivät	30 000		30 000	23 974			27 163
Hoitojaksot	7 100 000		7 100 000	6 173			6 803
Poliklinikkakäynnit	92 000		92 000	88 031			91 931
Kulut €	53 369 648		53 369 648	61 789 497			53 337 958
Salon aluesairaala							
Eläkemenoperusteinen eläkevakuutusmaksu €	576 900		576 900	576 786			565 516
Psykiatria							
Hoitopäivät	8 000		8 000	8 358			8 290
Hoitojaksot	350		350	393			332
Poliklinikkakäynnit	32 000		32 000	27 566			31 038
Kulut €	8 000 000		8 000 000				8 028 101
Muut yksiköt							
Kulut €	200 000		200 000				137 238
Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos	6 000 000		6 000 000	1 741 500			6 341 147
Valmiuden ylläpitomaksu							
Kalliin hoidon tasaus ja erit.velv. maksu €	5 030 000		5 030 000	5 069 269			4 767 900
Kulut yhteensä €	73 176 548		73 176 548	69 177 052			73 177 860
Päihdetyön palvelut:							
Päihdehuolto ostopalveluna							
Avopalvelujen Kulut €	2 711 726		2 711 726	1 163 849			2 207 178
Laitospalvelujen Kulut €	200 000		200 000	1 024 163			589 312
Asumispalvelujen Kulut €	60 000		60 000	785 063			99 038
Kulut yhteensä €	2 971 726		2 971 726	2 973 075			2 895 528
Korvaushoidon hoitokäynnit	9 500		9 500	9 500			9 655
Kulut €	834 300		834 300	608 791			475 419
€ / hoitokäynti	87,82		87,82	64,08			49,24
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5			5

201 Terveystieteiden palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Mielenterveystieteiden palvelut:							
Mielenterveystieteiden asiakaspalvelut	7 000		7 000	6 428			7 450
Kulut €	1 482 128		1 482 128	1 315 535			1 326 957
€ / käynti	211,73		211,73	204,66			178,12
Tuotot €				6 395,00			5 360
Vakinaista henkilöstöä	14		14	14			14
Mielenterveystieteiden kuntoutus							1 650
Kulut €							96 748
€/käynti							59
Tuotot €							
Palveluasuminen							
Hoitopäivät	10 500		10 500	9 608			10 451
Kulut €	970 345		970 345	925 022			944 664
€ / hoitopäivä	92,41		92,41	96,28			90,39
Vakinaista henkilöstöä	13		13	13			13
Palveluasuminen ostopalveluna							
Hoitopäivät	5 600		5 600	5 600			5 600
Kulut €	898 223		898 223	841 945			808 547
€ / hoitopäivä	160		160	150			144
Palveluasumisen tuotot yhteensä €	252 506		252 506	290 764			274 977
Päivätoiminnan toimintapäivät	6 500		6 500	4 749			5 784
Kulut €	147 000		147 000	203 268			212 333
€ / toimintapäivä / kävijä	22,62		22,62	42,8			36,71
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2			2
Tuotot €	10 000		10 000	10 705			16 841
Työtoiminnan toimintapäivät	3 800		3 800	4 717			5 031
Kulut €	516 446		516 446	390 889			321 952
€ / toimintapäivä / asiakas	135,91		135,91	82,87			118,58
Vakinaista henkilöstöä	4		4	4			4
Tuotot €	22 992		22 992	15 585			17 178
Mielenterveystieteiden laitospalvelujen järjestämisestä jäänyt eläkemenoperusteinen eläkevakuutusmaksu €							
Terveyspalvelut yhteensä							
Tuotot €	9 660 652	0	9 660 652	7 932 311			8 783 120
Kulut €	124 726 037	0	124 726 037	120 832 886			124 166 538
Netto €	-115 065 385	0	-115 065 385	-112 900 575			-115 383 418
Tilastotiedot							
Avohoitokäynnit	Lukumäärä			131 180			143 864
Päivystyskäynnit	Lukumäärä			22 039			28 810
Kuntoutus	Lukumäärä			15 896			17 178
Työterveyshuoltokäynnit	Lukumäärä			8 073			13 500
Kotisairaala							
asiakkaita	Asiakas			621			547
hoitopäivä	Lukumäärä			2 649			2 461
Terveyskeskussairaala							
vuodepaikkoja	Lukumäärä			105/97			105
asiakkaita	Asiakas			1 260			1 431
hoitopäiviä	Lukumäärä			34 312			37 034
Suun terveydenhuollon							
asiakaskäynnit	Lukumäärä			50 215			60 317
Korvaushoito							
asiakaskäynnit	Lukumäärä			7 412			7 994
korvaushoitoasiakkaat							
31.12.	Asiakas			70			66
Ehkäisevä päihdetyö							
järjestetyt tilaisuudet	Tilaisuus			3			13

Vanhuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuodelle 2020 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti, mutta tulevaisuuden asumis- ja palveluratkaisuiden suunnittelu Salossa ei edennyt päätöksentekoon. Vanhuspalveluiden talousarvion toimintakate oli 94,8 prosenttia. Toimintakulut toteutuivat 98,8 prosenttia. Toimintatuottojen positiivisen tuloksen 112,9 prosenttia mahdollisti valtiokonttorin loppuvuodesta tilittämä merkittävä korvaus veteraanien kotona asumisen palveluiden järjestämiseen.

Palvelurakennetta on Salossa tietoisesti muutettu kotona asumisen suuntaan. Vuonna 2008 Salossa (nykymuotoinen) kotona asui 89,4 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä, vuonna 2019 vastaava luku oli 92,4 prosenttia. Viimeisimmän Sotkanet-tietokannan mukaan Salossa ympärivuorokautisen hoidon kattavuus on 7,6 prosenttia, josta tehostetussa palveluasumisessa on 4,3 prosenttia. Varsinais-Suomessa vastaava luku on 8,1 prosenttia, josta tehostettua palveluasumista 7,1 prosenttia.

Vanhuspalveluiden kehittämisohjelma, Ikäystävällinen Salo, laadittiin vuoden 2019 aikana ja se hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa joulukuussa 2019, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2020.

Kotona asumisen tukeminen

Palveluohjaus koti-, omais- ja ympärivuorokautisen hoidon sekä rintamanveteraani- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden osalta tapahtuu keskitetysti koko kaupungin alueella. Palveluohjauksen tarkoituksena on asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen ja hänen itsenäisen elämänsä tukeminen siten että, palvelut ja henkilökohtainen tuki koordinoidaan toimivaksi kokonaisuudeksi. Asiantuntija-apuna vanhuspalveluissa toimii muistikoordinaattori.

Vuonna 2020 RAI-- toimintakyky mittari vakiintui kotihoidossa osaksi asiakkaan hoidon suunnittelua ja toteutusta. RAI-arviointia ja hoitosuunnitelmaa on mahdollista tehdä yhdessä asiakkaan kanssa reaaliajassa asiakkaan kotona kannettavien tietokoneiden avulla. RAI arviointien hyödyntämistä asiakkaanhoidon suunnittelussa harjoiteltiin, sekä hoitosuunnitelman ohjetta muokattiin niin, että sieltä löytyy asiakkaan oma näkemys hoidosta, yksilölliset tarpeet sekä asiakkaan voimavarat.

Varahenkilöstöä käytettiin pääosin akuuteissa sijaisuuksissa ja muihin etukäteen tiedossa oleviin sijaisuuksiin palkattiin ulkopuolinen sijainen. Ilman varahenkilöstöä ei olisi selvitty Korona pandemian aiheuttamasta äkillisestä muutoksesta, jossa yhdessä tiimissä lähes kaikki työntekijät olivat joko karanteenissa tai sairastuneina.

Turva-auttajakäynnit siirtyivät helmikuun alussa Securitakselta kotihoidon hoidettavaksi, samalla kantakaupungin alueelle lisättiin sähkölukkojen ja haja-asutusalueelle avainboxien määrää. Vuoden aikana tehtiin turva-auttaja käyntejä 976 kpl.

Kotihoidon tukipalveluista päivätoiminta oli keskeytyksellä 2.4.-30.6.2020 Covid-19-epidemian takia.

Rauhalan lyhytaikainen ja Koivulehdon pitkäaikainen tukiasuminen vakiintuivat osaksi kotihoidon toimintaa. Korona pandemian takia Rauhalan lyhytaikainen tukiasuminen oli sulussa 25.3-9.8.2020 välisen ajan.

Lyhytaikaishoitoa ei järjestetty ajalla 18.3.-30.6.2020 Covid-19-epidemian takia.

Salon Rummunlyöjänkadun muistiystävällinen ja paloturvallinen esittely- ja koulutusasunnon tarkoituksena on helpottaa muistisairaita ja heidän omaisiaan, heidän pohtiessaan helppoja ja turvallisuutta lisääviä ratkaisuja kotiin. Asunnossa esitellään, miten pienillä keinoilla voidaan helpottaa muistisairaana elämää ja mahdollistaa hänelle mahdollisimman turvallinen ja hyvä elämä omassa kodissaan, tutussa ympäristössä. Esittelytilan kohderyhmänä ovat erityisesti muistisairaana omaiset ja läheiset, sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, muut ammattilaiset ja asiasta kiinnostuneet.

Tulevaisuuden asumis- ja palveluratkaisujen kehittäminen

Ympäri vuorokautisen hoidon paikkamäärä on jonotilanne ja odotusajat huomioon ottaen ollut tähän saakka palvelualueen näkökulmasta riittävä. Palveluntarve sekä ympäri vuorokautiseen hoitoon että kevyempiin asumis- ja palveluratkaisuihin tulee kuitenkin jo vuonna 2021 ja tulevaisuudessa merkittävästi lisääntymään ikääntyneiden määrän kasvaessa. Vuosien 2021–2025 aikana tarvitaan arviolta 20 ympäri vuorokautisen hoidon paikkaa/vuosi. Ratkaistavia asioita ovat: Miten kaupunki jatkossa järjestää lisääntyneen ympäri vuorokautisen hoidon tarpeen, välimuotoisten asumispalveluiden mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä tämänhetkisen rakennuskannan ja tilaratkaisuiden jatko.

Tavallisen palveluasumisen palvelusetelin käyttö on vakiintunut vuoden 2020 aikana. Palveluntuottajia kaivataan lisää, jotta pystytään vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin.

Ympäri vuorokautisen hoidon yksiköissä vahvistettiin ja vakiinnutettiin suunnitelmallisesti RAI arviointijärjestelmän käyttöönottoa. RAI- valmentajat ja esimiehet kokoontuivat säännöllisesti seuraamaan RAI-arviointien tilannetta ja sopimaan seuraavista toimenpiteistä. Henkilöstöä opastettiin RAI- arviointitiedon hyödyntämiseen erityisesti MNA-mittarin (ravitsenustilan arviointi) ja PAIN-mittarin (kipumittari) avulla.

Henkilöstön saatavuuden suhteen oli haasteita. Pitkiin sijaisuuksiin löytyi päteviä ja soveltuvia henkilöitä, mutta lyhyiden sijaisuuksien täyttäminen on vaikeutunut ja kuluttaa huomattavasti lähiesimiesten työaika. Toukokuusta alkaen käyttöön otettiin korotetut hälytysrahat vaikean sijaistilanteen vuoksi. Salon kaupungin palkkaamia kesänuoria ei ollut mahdollista palkata ja kuntouttavan työtoiminnan henkilöitä sekä tukityöllistettyjä yksiköissä ei juurikaan ollut rajoitusten vuoksi. Rajoitukset vaikuttivat myös ulkopuolisten esiintyjien, vapaaehtoisten ja seurakunnan vierailuihin, joita pystyttiin järjestämään ainoastaan kesäaika ulkona.

Vierailujen rajoittamisesta johtuen yksiköissä vierailut tapahtuivat ajan varauksella. Lisäksi yksiköiden asiakashuoneet eivät mahdollista kaikille tapaamista omassa huoneessa, johon kahden hengen huoneista. Tällöin vierailujen järjestäminen erillisissä tiloissa koettiin haasteelliseksi, koska tilojen määrä ei vastannut tarvetta. Vierailujen määrää jouduttiin rajoittamaan tasapuolisten vierailumahdollisuuksien takaamiseksi.

Laatutyöskentely

Vanhuspalvelut on rakentanut vuodesta 2009 alkaen laatujärjestelmää Sosiaali- ja terveyspalveluiden laatuohjelman, Social and Health Quality Servicen (SHQS) mukaisesti. Salon kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden laatujärjestelmälle myönnettiin 13.12.2019 SHQS-laaduntunnustus numero 112/2019, joka on voimassa 12.12.2022 asti.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

1. Taloudellinen tilanne ja vanhuspalveluihin suunnatut resurssit suhteessa kasvavaan palvelutarpeeseen. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksissa vuonna 2019 vanhuspalveluiden kustannukset Salossa olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät, joten kustannuksista ei ole mahdollista leikata.
2. Toiminnan kehittämiseen ei ole riittävästi resursseja
3. Henkilökunnan jaksaminen kasvavan työmäärän, sijaisten huonon saatavuuden ja yhä haasteellisemmän asiakaskunnan johdosta
4. Organisaatiouudistus ei etene haastavassa taloudellisessa tilanteessa
5. Palvelurakenne ei ole optimaalinen johtuen rakennuskannasta. Rakennuskannan uudistamiseen ei ole riittävästi resursseja.
6. Sairauspoissaolojen määrä on edelleen vanhuspalveluissa korkea, vaikka laskua on tullutkin kahtena edellisenä vuotena.

Tuloslaskelma ja toimintatiedot

220 Vanhuspalvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimintatuotot	10 291 916	38 421	10 330 337	11 662 190	-1 331 853	112,9	10 990 725
Myyntituotot	1 013 373	0	1 013 373	2 367 563	-1 354 190	233,6	1 871 727
Maksutuotot	8 481 551	0	8 481 551	8 704 320	-222 769	102,6	8 346 602
Tuet ja avustukset	30 301	38 421	68 722	40 634	28 088	59,1	74 702
Muut toimintatuotot	766 691	0	766 691	549 674	217 017	71,7	697 694
Toimintakulut	-46 616 841	-111 279	-46 728 120	-46 178 333	-549 787	98,8	-45 173 022
Henkilöstökulut	-29 182 260	-206 279	-29 388 539	-28 581 327	-807 212	97,3	-28 472 441
Palkat ja palkkiot	-23 535 755	-167 046	-23 702 801	-22 907 999	-794 802	96,6	-22 821 305
Henkilösivukulut	-5 646 505	-39 233	-5 685 738	-5 673 329	-12 409	99,8	-5 651 136
Eläkekulut	-4 945 064	-39 233	-4 984 297	-4 889 366	-94 931	98,1	-4 878 042
Muut henkilösivukulut	-701 441	0	-701 441	-783 963	82 522	111,8	-773 094
Palvelujen ostot	-10 228 755	60 000	-10 168 755	-10 228 305	59 550	100,6	-9 877 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 235 262	0	-1 235 262	-1 451 293	216 031	117,5	-1 120 390
Avustukset	-3 735 095	35 000	-3 700 095	-3 752 865	52 770	101,4	-3 449 217
Muut toimintakulut	-2 235 469	0	-2 235 469	-2 164 543	-70 926	96,8	-2 253 904
Toimintakate	-36 324 925	-72 858	-36 397 783	-34 516 142	-1 881 641	94,8	-34 182 297
Vuosikate	-36 324 925	-72 858	-36 397 783	-34 516 142	-1 881 641	94,8	-34 182 297
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman muk. poistot	-15 972	0	-15 972	-16 085	113	100,7	-16 118
	-15 972	0	-15 972	-16 085	113	100,7	-16 118
Tilikauden tulos	-36 340 897	-72 858	-36 413 755	-34 532 227	-1 881 528	94,8	-34 198 414
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-36 340 897	-72 858	-36 413 755	-34 532 227	-1 881 528	94,8	-34 198 414
Toiminta Osaston hallinto Kulut €	478 543		478 543	418 476			417 581
Varhaiseläkemenoperustei- nen määräraha, käyttö pal- veluilla							
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2			2
Tuotot €				0			220
<u>Infotietona</u> varhe- ja elä- kemenoperust. eläke- vak.maksukulut Kulut €				805 812			799 093
Vanhusneuvosto Kokoukset Kulut €				47			254
Ikäkeskustoiminta Kulut €	107 189		107 189	122 154			124 852
Kävijöitä							9 122
Projektit Kulut €				9 276			131 536
Henkilöstöä Tuotot €				11 131			153 500
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset Kulut €	939 328	-35 000	904 328	1 385 752			1 365 530
Saadut avustukset Sotilasvammalain mukai- nen korvaus valtiolta Tuotot €	810 764		810 764	2 111 290			1 554 423
Palvelunohjaus ja muis- titoiminta (aikaisemmin neuvontapalvelut)							
Asiakkaat	1 500		1 500	1 164			2 642
Kulut €	116 779		116 779	112 852			289 079
€ / asiakas	77,85		77,85	96,95			109,42
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2			3

220 Vanhuspalvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Kuntoutus							
Käynnit	6 600		6 600	5 906			6 711
Kulut €	647 498		647 498	583 115			528 855
€ / käynti	98,11		98,11	98,73			78,8
Vakinaista henkilöstöä	13		13	13			13
Tuotot €	15 700		15 700	20 120			20 229
Omaishoidontuki							
Asiakkaat	410		410	446			412
Omaishoidontuki	1 810 000		1 810 000	1 982 199			1 741 928
Tuen myöntämisen muut kulut	287 886		287 886	310 737			313 633
Kulut yhteensä €	2 097 886		2 097 886	2 292 936			2 055 561
Vakinaista henkilöstöä	2,5		2,5	2,5			2,5
€ / asiakas	5 117		5 117	5 141			4 989
Kotihoito							
Käynnit							390 558
Kulut €			2020 Yhdis- tetty kotihoito ja sen tukipal- velut				11 981 638
€ / käynti							30,68
Tunnit							132 806
€ / h (asiakkaan luona käy- tetty, sisältäen hoitotarvik- keet)							90,22
Säännöllisen kotihoidon asi- akkaat							1 253
Tilapäisen kotihoidon asiak- kaat							714
Vakinaista henkilöstöä							198
Tuotot €							1 831 023
Kotihoidon tukipalvelut							
Asiointi- ateria - sauna- ja vaatehuoltopalvelut			2020 Yhdis- tetty kotihoito ja sen tukipal- velut				
Asiakkaat							521
Kulut €							805 376
Vakinaista henkilöstöä							14
Ostopalveluna hankitut pal- velut							
Turvapuhelin ja siivous							670
Kulut €							131 060
Tuotot €							886 946
Kotihoito ja tukipalvelut Omana palveluna							
Käynnit	400 000		400 000	396 260			
Kulut €	11 107 403	35 000	11 142 403	11 107 554			
€ / käynti	27,77		27,86	28,03			
Tunnit	128 000		128 000	132 595			
€ / h (asiakkaan luona käy- tetty, sisältäen hoitotarvik- keet)	86,78		87,05	83,77			
Säännöllisen kotihoidon asi- akkaat	1 350		1 350	1 256			
Tukipalvelu asiakkaat	400		400	880			
Tilapäisen kotihoidon asiak- kaat	400		400	701			
Vakinaista henkilöstöä	208		208	208			
Tuotot €	1 979 880		1 979 880	2 028 850			
Ostopalveluna hankitut tukipalvelut							
Asiakkaat	700		700	123			
Kulut €	856 183		856 183	1 032 205			
Tuotot €	557 676		557 676	622 292			
Vanhusten päivätoiminta ostopalveluna							
Toimintapäivät	2 000		2 000	2 000			2 232
Kulut €	227 426		227 426	137 478			207 362
€ / toimintapäivä	114		114	69			92,9
Tuotot €	46 980		46 980	31 480			8 255

220 Vanhuspalvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Palveluasuminen							
Käynnit	38 000		38 000	39 681			41 427
Kulut €	539 172		539 172	573 612			591 261
€ / käynti	14,19		14,19	14,46			14,27
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8			8
Tuotot €	168 000		168 000	68 898			197 719
Tehostettu palveluasuminen							
Hoitopäivät	60 500		60 500	54 910			59 831
Kulut €	9 202 990		9 202 990	8 843 426			8 830 128
€ / hoitopäivä	152		152	161			148
Vakinaista henkilöstöä	124		124	124			121
Tehostettu palveluasuminen ostopalveluna toim 2120+2114							
Hoitopäivät	38 000		38 000	41 027			41 393
Kulut €	5 754 553		5 754 553	5 567 681			5 067 855
€ / hoitopäivä	151		151	165			122
Palvelusetelillä							
Kulut €	1 355 595		1 355 595	1 210 023			
Palveluasumisen tuotot yhteensä €	3 569 766		3 569 766	3 614 535			3 239 483
Hoivakotihoito							
Hoitopäivät	82 500		82 500	79 923			82 040
Kulut €	13 186 297		13 186 297	12 781 746			12 645 094
€ / hoitopäivä	160		160	160			154
Vakinaista henkilöstöä	172		172	172			177
Tuotot €	3 143 150		3 143 150	3 153 594			3 098 927
Vanhuspalvelut yhteensä							
Tuotot €	10 291 916		10 291 916	11 662 190			10 990 725
Kulut €	46 616 842		46 616 842	46 178 333			45 173 022
Netto €	-36 324 926		-36 324 926	-34 516 143			-34 182 297
Tilastotiedot							
65 vuotta täyttäneiden lukumäärä 31.12.	Lukumäärä			ei vielä tietoa			14 021
Vanhainkodit paikkamäärä	Lukumäärä			4			4
vanhaiskodeissa hoidossa olleita 31.12.	Lukumäärä			229			229
Tehostettu palveluasuminen tehostetun palveluasumisen asiakkaita 31.12.	Lukumäärä			229			229
Palveluasuminen palveluasumisasiakkaita 31.12.	Lukumäärä			285			281
Kodinhoito kodinhoitoapua saaneiden vanhuskotilouksien määrä	Lukumäärä			318			313
kotihoidon käynnit	Käyntikerta			965			999
Omaishoidontukipäätökset (maksatuksessa 31.12.)	Lukumäärä			396 260			390 558
				320			313

Sosiaalityönpalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

1.4.2020 voimaan tullessa organisaatiouudistuksessa sosiaalityön palveluihin saatiin kolme palvelua eli aikuisten, perheiden ja vammaisten palvelut. Uudistuksen loppuun saakka vieminen jäi hallinnon osalta toteutettavaksi vuoden 2021 alusta, jolloin aikuisten palveluihin saatiin aikuissosiaalityön päällikön virka. Kehitysvammahuollon esimiesten osalta uudistus pystyttiin toteuttamaan lokakuussa, kun aikuis- ja vammaissosiaalityön päällikön virka muutettiin vammaissosiaalityön päällikön viraksi. Sosiaalityön keskeiset tavoitteet vuodelle 2020 olivat sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän muutostyö ja Kanta-palveluihin liittyminen, asiakasomaisuuden lisääminen palveluiden kehittämistyössä, ehkäisevien lasten ja perheiden palveluiden ja aikuisten palveluiden yhteistyön tiivistäminen sekä kehitysvammahuollon asumispalveluiden ratkaisut tulevina vuosina.

Kesäkuussa 2019 alkanut sosiaalihuollon Kantaan liittymisen projekti jatkui vuonna 2020 ja toteutui suunnitellusti aikataulussa.

Kehitysvammahuollon kehittämisohjelma valmistui ja hyväksyttiin vuoden aikana. Kehittämisohjelman painopiste on asumispalveluiden kehittämisessä.

Koronaan ja sen mukanaan tuomiin toiminnan keskeytyksiin kehitysvammahuollossa ja laajaan etätööhön ei oltu osattu etukäteen varautua. Koronan haasteista on kuitenkin kohtalaisen hyvin selvitty, kiitos ammattitaitoisen ja tilanteeseen hyvin suhtautuneen henkilöstön. Sosiaalityön hallinnon kustannuspaikalta on maksettu ns. kansalaismaskit eli vähävaraisille kuntalaisille jaetut kirurgiset ja kangasmaskit.

Turun kaupungin hallinnoima perheoikeudellinen yksikkö aloitti toimintansa Salon osalta vasta 1.4. eikä vuoden alusta, kuten oli suunniteltu.

Laatutyötä on jatkettu koronan aiheuttamien rajoittein ja marraskuun ylläpitoauditointi toteutettiin etäyhteyksin prosessiauditointina.

Koko kaupungin henkilöstön työhyvinvointikysely, QWL -työelämän laatukysely, toteutettiin syksyllä. Kyselyn perusteella on laadittu kehittämistoimenpiteet tiimeittäin tai yksiköittäin.

Sairauspoissaolot vähenivät aikuissosiaalityössä merkittävästi vuoden aikana, mutta muutoin poissaolopäivien määrä on lisääntynyt vain kehitysvammahuollossa, jossa ollaan kuitenkin vielä alle vuoden 2016 tason. Koronan takia poissaolot lievienkin hengitystieoireiden takia lisääntyivät normaali aikaan verrattuna.

Toimintakulujen pysymisessä talousarviossa ei ole onnistuttu ja toimintatuotot jäivät arvioidusta lähes 500.000 euroa. Toimintakulut kasvoivat erityisesti palveluiden ostojen osalta, jotka ylittivät koko palvelualueen osalta talousarvioon varatun määrärahan 2,3 miljoonaa euroa ja myös vuoden 2019 tilinpäätösluvun 1,2 miljoonaa. Kasvu oli suurin lastensuojelussa eli noin 2,1 miljoonaa euroa yli talousarvion ja 800.000 euroa enemmän kuin vuonna 2019. Lastensuojeluasiakkaiden määrä 31.12.2020 oli 97 asiakasta aiempaa vuotta enemmän ja perheisiin asiakkuudessa 31.12.2020 oli 60 asiakasta edellisen vuoden viimeistä päivää enemmän. Vammaispalveluissa palveluiden ostoihin kului 1,1 miljoonaa talousarvioon varattua enemmän, mutta tilinpäätökseen verrattuna kulut kasvoivat noin 300.000 euroa.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmiksi riskeiksi arvioitiin henkilökunnan vaihtuvuus ja saatavuusvaikeudet, jotka hidastavat ja hankaloittavat palveluiden tarjoamista, vähentävät työhyvinvointia ja lisäävät kustannuksia. Myös resurssien niukkuuden vaikutus riittävään asiakaspalveluun ja palveluiden kehittämiseen sekä ns. paperittomien perheiden mahdollisesti lisääntyvä määrä ja siitä aiheutuvat resurssihaasteet nähtiin riskeinä.

Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuuden vähentämisessä ei edelleenkään onnistuttu. Eriytyisen vaikea tilanne on ollut vammaispalveluissa, Soinnussa ja avohuollon tiimeissä, joissa resurssivajaus on heijastunut asiakaspalvelun saamisen ajantasaisuuteen ja palveluiden kehittämistyöhön.

Paperittomien palvelutarpeet eivät nousseet ennakoitua suuremmaksi eli riski heidän osaltaan ei toteutunut.

Tuloslaskelma ja toimintatiedot

240 Sostyön palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimintatuotot	3 735 899	4 298	3 740 197	3 265 705	474 492	87,3	3 560 080
Myyntituotot	1 840 405	0	1 840 405	1 325 137	515 268	72,0	1 518 970
Maksutuotot	1 086 316	0	1 086 316	1 165 091	-78 775	107,3	1 023 722
Tuet ja avustukset	75 000	4 298	79 298	22 332	56 966	28,2	709 609
Muut toimintatuotot	734 178	0	734 178	753 145	-18 967	102,6	307 779
Toimintakulut	-40 602 586	-17 181	-40 619 767	-43 410 589	2 790 822	106,9	-42 124 953
Henkilöstökulut	-10 524 892	-17 181	-10 542 073	-10 785 414	243 341	102,3	-11 114 112
Palkat ja palkkiot	-8 603 284	-14 204	-8 617 488	-8 352 593	-264 895	96,9	-8 632 537
Henkilösivukulut	-1 921 608	-2 977	-1 924 585	-2 432 821	508 236	126,4	-2 481 576
Eläkekulut	-1 666 590	-2 977	-1 669 567	-2 139 394	469 827	128,1	-2 181 862
Muut henkilösivukulut	-255 018	0	-255 018	-293 427	38 409	115,1	-299 713
Palvelujen ostot	-25 059 197	0	-25 059 197	-27 395 190	2 335 993	109,3	-26 184 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-284 002	0	-284 002	-387 903	103 901	136,6	-255 341
Avustukset	-3 841 500	0	-3 841 500	-3 769 751	-71 749	98,1	-3 636 882
Muut toimintakulut	-892 995	0	-892 995	-1 072 331	179 336	120,1	-933 772
Toimintakate	-36 866 687	-12 883	-36 879 570	-40 144 884	3 265 314	108,9	-38 564 873
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-40
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-40
Vuosikate	-36 866 687	-12 883	-36 879 570	-40 144 884	3 265 314	108,9	-38 564 913
Poistot ja arvonalentumiset	-19 998	0	-19 998	0	-19 998	0,0	-13 229
Suunnitelman muk. poistot	-19 998	0	-19 998	0	-19 998	0,0	-13 229
Tilikauden tulos	-36 886 685	-12 883	-36 899 568	-40 144 884	3 245 316	108,8	-38 578 142
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-36 886 685	-12 883	-36 899 568	-40 144 884	3 245 316	108,8	-38 578 142
Toiminta							
Osaston hallinto							
Kulut €	551 706		551 706	418 453			294 547
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2			2
<u>Infotietona varhe- ja eläkemenoperust. eläkevak.maksukulut</u>							184 370
Kulut €							
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset							
Kulut €	71 000		71 000	70 071			85 826
Projektit							
Projektien määrä				1			1
Kulut €				45 105			23 355
Henkilöstöä							0
Tuotot €				75 205			90 248
Aikuis- ja vammaissosi-							
aalityö:							
Aikuissosiaalityö							
Asiakkaita	1 150		1 150	1 085			1 331
Kulut €	1 166 656		1 166 656	1 038 379			1 016 654
€ / asiakas	1 014		1 014	957			764
Vakinaista henkilöstöä	18		18	18			17
Tuotot €							2 550
Toimeentulotuki, ei maahanmuuttajat							
Tuen piirissä olevat kotitaloudet	580		580	684			728
Kulut €	195 000		195 000	161 751			314 501
€ / kotitalous	336		336	236			432
Tuotot €	12 888		12 888	10 856			23 532
Maahanmuuttajapalvelut							
Kotitalouksia	240		240	80			177
Kulut €	447 946		447 946	195 647			334 274
€ / asiakas	1 866		1 866	2 446			1 889
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3			4

240 Sostyön palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimeentulotuki Tuen piirissä olevat kotitaloudet Palveluasuminen ostopalveluna Asiakkaita Kulut € € / asiakas Tuotot €				42 22 325 161 572 176			34 23 371 705 16 161 644 934
Muut aikuissosiaalityön ostopalvelut velkaneuvonta, parisuhdeneuvonta ym. Kulut €	610 000		610 000	588 452			635 607
Perhesosiaalityö:							
Kasvatus- ja perheneuvola Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	570 670 880 1 177 10 2 600		570 670 880 1 177 10 2 600	570 686 317 1 204 10 5 163			474 709 368 1 497 10 4 250
Perheoikeudelliset palvelut Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä	950 212 093 223 2		950 212 093 223 2	755 219 688 291 2			993 185 621 187 2
Palvelutarpeen arviointi ja palveluohjaus Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä	1 300 775 010 596 11		1 300 775 010 596 11	2 390 809 938 339 13			2 229 742 127 333 11
Lastensuojelun yhteiset palvelut Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	Seuranta päättynyt 2019		Seuranta päätty- nyt 2019	Seuranta päätty- nyt 2019			492 1 981 494 4 027 27 9 404
Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä Tuotot €	620 1 904 880 3 072 26 20 000		620 1 904 880 3 072 26 20 000	446 1 508 799 3 383 26 25 263			
Lastensuojelun avo- huolto Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä Avohuolto omana palveluna Asiakkaita Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä Avohuolto ostopalveluna Asiakkaita Kulut € € / asiakas	400 3 048 698 7 622 13		400 3 048 698 7 622 13	#JAKO/0! 361 1 166 808 3 232 15 230 2 970 618 12 916			297 1 864 543 6 278 15 156 2 044 104 13 103
Lastensuojelun sijais- huolto Asiakkaat Kulut € € / asiakas Vakinaista henkilöstöä	152 7 881 202 51 850		152 7 881 202 51 850	#JAKO/0!			

240 Sostyön palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Sijaishuolto omana palveluna							
Asiakkaat				38			38
Kulut €				1 795 476			1 996 976
€ / asiakas				47 249			52 552
Vakinaista henkilöstöä				10			10
Sijaishuolto ostopalveluna							
Asiakkaat				131			133
Kulut €				7 358 161			7 502 900
€ / asiakas				56 169			56 413
Lastensuojelun jälkihuolto							
Asiakkaat	110		110	88			62
Kulut €	417 747		417 747	504 390			571 090
€ / asiakas	3 798		3 798	5 732			9 211
Tuotot €				1 153 256			1 389 304
Lastensuojelun vastaanottoyksikkö Paavola kp 2755 toim 2351							
Asiakkaat	47		47	39			
Kulut €	647 125		647 125	728 894			
€ / asiakas	13 769		13 769	18 690			
Vakinaista henkilöstöä				10			
Lastensuojelun laitospäihäntoutus Paavola kp 2755 toim 2352							
Asiakkaat	27		27	19			
Kulut €	244 525		244 525	204 384			
€ / asiakas	9 056		9 056	10 757			
Tuotot €	710 000		710 000	14 267			
Vakinaista henkilöstöä							
Vammaistyö: Vammaispalvelut							
Asiakkaat	1 500		1 500	1 323			1 348
Erityinen järjestämismuvelisuus €	7 616 095		7 616 095	9 087 838			8 738 042
Muut kulut €	944 330		944 330	594 596			647 717
€ / asiakas	5 707		5 707	7 319			6 963
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6			6
Tuotot €	531 927		531 927	343 314			62 128
Vammaisavustukset							
Asiakkaat	150		150	132			175
Erityinen järjestämismuvelisuus €	5 104 017		5 104 017				5 104 017
Muut avustukset €	242 218		242 218				242 218
Kulut €	227 426		227 426	358 643			300 189
€ / asiakas	1 516		1 516	2 717			1 715
Vammaisten omaishoidontuki							
Asiakkaat	150		150	182			193
Kulut €	1 313 560		1 313 560	1 227 025			1 149 425
€ / asiakas	8 757		8 757	6 742			5 956
Kehitysvammaisten asu- mispalvelut							
Asiakkaat	93		93	93			93
Kulut €	4 212 020		4 212 020	4 601 277			4 393 136
€ / asiakas	45 291		45 291	49 476			47 238
Vakinaista henkilöstöä	66		66	67			63
Kehitysvammaisten asu- mispalvelu ostopalveluna							
Asiakkaat	60		60	46			38
Kulut €	4 953 000		4 953 000	4 541 724			3 742 790
€ / asiakas	82 550		82 550	98 733			98 494
Tuotot €	1 288 641		1 288 641	958 614			1 111 704
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta							
Asiakkaat	175		175	172			164
Kulut €	2 491 687		2 491 687	2 202 994			2 664 583
€ / asiakas	14 238		14 238	12 808			16 247
Vakinaista henkilöstöä	25		25	25			25
Tuotot €	190 513		190 513	107 591			222 026

240 Sostyön palvelut	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Sosiaalityön palvelut yhteensä							
Tuotot €	3 735 899		3 735 899	3 265 705			3 560 080
Kulut €	40 602 586		40 602 586	43 410 589			42 124 953
Netto €	-36 866 687		-36 866 687	-40 144 884			-38 564 873
Tilastotiedot							
Lastensuojelutyö							
Lapset ja nuoret (0-20v) 31.12.	Lukumäärä			491			lukua ei ole
Laitoshoito ja sijaisperhehoito							
lapsia ja nuoria laitoshoidossa 31.12.	Lukumäärä			58			44
hoitopäivät	Lukumäärä			22 942			24 055
lapsia ja nuoria sijaisperhehoidossa 31.12.	Lukumäärä			85			89
hoitopäivät	Lukumäärä			32 410			32 683
Lastensuojeluilmoitukset päätös: selvitystä ei aloiteta	Lukumäärä			1 584			1 409
Sijoitukset				414			411
avohuollon sijoitukset	Lukumäärä			99			98
kiireelliset sijoitukset	Lukumäärä			52			55
huostaanotto ja sijoitus	Lukumäärä			15			18
Vammaistyö							
omaishoidettavat 31.12.	Lukumäärä			179			171
omaishoitajat vuodessa	Lukumäärä			182			193
Ryhmämuotoinen asumispalvelu							
asiakkaita 31.12.	Lukumäärä			93			93
Kehitysvammaisten laitospalvelut							
hoidossa olleet 31.12.	Lukumäärä			12			4
laitoshoidon hoitopäivät	Lukumäärä			1 809			2 544
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut							
kuljetuspalveluja saaneet vuoden aikana	Lukumäärä			972			1 030
Henkilökohtainen apu							
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			481			458
Vaikeavammaisten palveluasuminen							
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			95			90
Asunnon muutostöitä ja asuntoon							
kuuluvia välineitä ja laitteita saaneet							
avun saajat vuoden aikana	Lukumäärä			166			89

Lautakunnan tuloslaskelma

20 Sosiaali ja terveyslkt	TA2020	MRM2020	MTA2020	TP2020	Jäljellä 2020	Tot%	TP2019
Toimintatuotot	23 688 467	50 602	23 739 069	22 860 206	878 863	96,5	23 333 925
Myyntituotot	7 262 608	0	7 262 608	7 282 337	-19 729	100,3	7 188 927
Maksutuotot	14 547 948	0	14 547 948	14 101 659	446 289	96,9	13 923 598
Tuet ja avustukset	115 801	50 602	166 403	74 429	91 974	64,3	777 060
Muut toimintatuotot	1 762 110	0	1 762 110	1 401 781	360 329	79,6	1 444 340
Toimintakulut	-211 982 913	-139 394	-212 122 307	-210 562 336	-1 559 971	99,3	-211 508 096
Henkilöstökulut	-73 066 255	-234 394	-73 300 649	-71 208 915	-2 091 734	97,5	-71 638 910
Palkat ja palkkiot	-58 449 098	-190 290	-58 639 388	-56 243 306	-2 396 082	96,2	-56 735 346
Henkilösivukulut	-14 617 157	-44 104	-14 661 261	-14 965 610	304 349	102,4	-14 903 564
Eläkekulut	-12 877 721	-44 104	-12 921 825	-13 036 132	114 307	101,2	-12 998 300
Muut henkilösivukulut	-1 739 436	0	-1 739 436	-1 929 478	190 042	110,9	-1 905 264
Palvelujen ostot	-120 402 687	60 000	-120 342 687	-119 921 304	-421 383	99,6	-121 837 328
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 240 855	0	-5 240 855	-6 068 528	827 673	115,8	-5 265 835
Avustukset	-7 857 760	35 000	-7 822 760	-7 796 877	-25 883	99,2	-7 341 163
Muut toimintakulut	-5 415 356	0	-5 415 356	-5 566 712	151 356	102,8	-5 424 860
Toimintakate	-188 294 446	-88 792	-188 383 238	-187 702 130	-681 108	99,7	-188 174 172
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-151
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-151
Vuosikate	-188 294 446	-88 792	-188 383 238	-187 702 130	-681 108	99,7	-188 174 323
Poistot ja arvonalentumiset	-475 174	0	-475 174	-427 365	-47 809	89,9	-454 774
Suunnitelman muk. poistot	-475 174	0	-475 174	-427 365	-47 809	89,9	-454 774
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0,0	0
Tilikauden tulos	-188 769 620	-88 792	-188 858 412	-188 129 495	-728 917	99,7	-188 629 097
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-188 769 620	-88 792	-188 858 412	-188 129 495	-728 917	99,7	-188 629 097

Vuoden 2020 investointisuunnitelman toteuma

Proj. nro	Selitys	Kust.yht. 2020-2024	Alkuperäinen TA 2020	Talousarvio muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama 2020	Tot-% 2020
	Investointimenot							
20	<i>Laajennusinvestoinnit</i>							
	211 LI /Rakennukset							
	Sosiaali- ja terveystalousten hankkeet							
9108	Salon sairaala 2023	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %
	Sosiaali- ja terveystalousten hankkeet yhteensä	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %
	211 LI /Rakennukset yhteensä	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %
	<i>Laajennusinvestoinnit yhteensä</i>	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %
	Investointimenot yhteensä	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %
	Investointitulot							
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0,00	0,00	0,0 %
	Investoinnit, netto	-31 200 000	-200 000	0	-200 000	-105 735,63	-94 264,37	52,9 %